

Merklín

Kraj: Plzeňský
Okres: Plzeň-jih
Správní obvod: Přeštice
GPS souřadnice: 49.560428N, 13.197899E
Nadmořská výška: 385 m n. m.
První pís. zmínka: 1356 (668 let)
Počet obyvatel: 1 136
PSČ: 334 52
Adresa URL: www.merklin.cz

Památky a zajímavosti Merklín

V obci můžete obdivovat zámecký areál, kamennou sýpku v zámeckém areálu, kostel svatého Mikuláše, soubor kamenických děl, kapličku svatého Antonína, kapličku svatého Prokopa a zástavbu centrální části obce.

Někdejší merklínský zámecký areál, sestávající dnes z budovy zámku, rozlehlého zámeckého hospodářského dvora, parku, zámeckých sklepů a mohutné kamenné sýpky, patří k charakteristickým příkladům venkovských feudálních sídel. Patrová čtyřkřídlá budova zámku s uzavřeným nádvořím je situována v parku, jehož hlavní část leží západně a severně od zámeckého objektu. Nádvoří zámku je ze tří stran obklopené arkádami, v patře druhotně zazděnými. Průjezd se vstupem v průčelí objektu je stejně jako řada jiných místností v přízemí sklenut. Lze předpokládat, že zámek získal svoji současnou podobu nejpozději v průběhu 17. století, kdy byl pravděpodobně přestavěn z někdejší středověké tvrze. Ještě na konci 18. století byl opatřen vysokou věží strženou snad v letech 1824 - 1825, kdy byl opravován zřejmě v souvislosti s rozsáhlým požárem Merklína, k němuž došlo v únoru 1817.
Součásti areálu zámku je někdejší hospodářský dvůr s budovami barokního původu, k němuž patřil i pivovar a lihovar, stojící pod zámkem při cestě na Roupov.
Jinou dominantní stavbou zámeckého areálu je kamenná sýpka, situovaná nad zámkem v horní části parku. Byla vystavěna v průběhu 2. poloviny 17. století. Pozoruhodná je také kamenná tarasní zeď parku, vyrovnávající svažitost terénu mezi zámkem a parkem.
V blízkosti zámku pod hospodářským dvorem byla vystavěna budova bývalého důchodového úřadu panství. Přízemní objekt, krytý valbovou střechou ve fasádě a členěný pilastry, je v interiéru sklenut. Byl vybudován zřejmě již na přelomu 17. a 18. stol. a upravován ve druhé čtvrti 19. stol.

Kostel sv. Mikuláše byl vystavěn již v období 14. století. Radikálně byl přestavěn na konci 17. století, kdy byl také prodloužen. Během zhoubného požáru města v únoru 1817 byl kostel značně poškozen. Rok poté však již byl opraven. Obdélné klenutá loď kostela s polygonálním závěrem je v jihozápadním nároží stavby opatřena věží, jejíž fasáda je členěna lesénovým řádem. Kaple přistavená k presbyteriu je sklenuta eliptickou klenbou. Areál kostela doplňuje barokní fara vystavěná r. 1712 a sochy sv. Floriána a sv. Notburgy datované vročením do roku 1765. Kamenné skulptury byly zhotoveny spolu s další sochou sv. Gotharda, stojící dnes při silnici na Ptenín, ve druhé polovině 18. století nákladem rodu Morzínů pro výzdobu zámeckého areálu, odkud byly v pozdějších letech přemístěny na současná

místa.
V blízkosti kostela stoji v hrazeni někdejšího hřbitova zděná márnice klasicistního založeni a budova fary z počátku 18. stol. Na terase mezi kostelem a silnici stoji dvě barokní sochy sv. Floriána a sv. Notburgy z r. 1765, nesené sokly s erby hrabat Morzinů. Při silnici na Ptenín stoji socha sv. Gottharda v životní velikosti z r. 1765. Poslední ze čtveřice soch, stojících původně v areálu vrchnostenského dvora v Merklíně, je umístěna u Ptenína. Před domem čp. 237 stoji na vysokém pilin socha sv. Vavřince, datovaná do r. 1851. V období po r. 1850 vznikla plastika sv. Anny, nesená polygonálním pilířem, zasazená do prostoru náměstí. Poblíž byl vyzdvižen I vysoký pamětní kliž, vročený do r. 1854. Na kamenném mostě pod rybníkem je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého
K sakrálním stavbám v obci samé kromě kostela sv. Mikuláše a novodobého evangelického kostela od architekta Gschwinda patří i výklenková kaplička sv. Antonína z druhé poloviny 18. století stojící při silnici pod zámeckým areálem a dále drobná kaplička sv. Prokopa postavená u silnice do Soběkur.
Zástavba centrální části obce má dodnes historizující charakter s množstvím dochovaných památkově - architektonických prvků, pocházejících především z období 19. století. Nevelké zemědělské usedlosti nebo drobné domky někdejších malorolníků či řemeslníku lemují hlavní komunikační průtahy obcí. Poměrně značné množství dosud existujících bran, historizujících štítů obytných domků nebo sýpek, poplatných především stavební produkci posledních dvou století, dodává městečku neopakovatelný a svébytný ráz.
Biadla, dnes samota ležící poblíž městečka Merklín, jsou poprvé připomínány k roku 1115 v souvislosti s darováním ke klášteru v Kladrubech. Ves byla zničena v průběhu husitských válek. Čas nepokojů a zkázy přečkal jen zdejší kostel sv. Vavřince, zrušený výnosem Josefa II. v roce 1787. Zhruba padesát let předtím zakoupil Biadla, tehdy osamocený hospodářský dvůr, od Černínů rod Morzínů a připojil je k merklínskému panství. Roku 1831 byl zpustlý kostel zvětšen a radikálně přestavěn na sýpku. Dodnes lze při podrobnější prohlídce stavby nalézt množství artefaktů poukazujících na její vysoké stáří, kamenné gotické ostění nevyjímaje.
Roku 1685 byl jižně od Merklína na hřebeni dnes zalesněného kopce založen židovský hřbitov. Pozemek hřbitova, mající zhruba lichoběžníkový tvar, je obklopen značně zchátralou kamennou ohradní zdí. Množství pískovcových a žulových náhrobků z období 18. až 20. století tu spolu se vzrostlou zelení vytváří neopakovatelnou scenérii, tolik příznačnou právě pro osamocené židovské hřbitovy.